

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 5

นายสุทัศน์ ตรงค์เรือง

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-089-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF FACTORS AFFECTING JOB SATISFACTION
OF ORDINARY CIVIL SERVANTS IN THE OFFICE OF
DISTRICT PRIMARY EDUCATION, EDUCATIONAL REGION FIVE**

Mr. Sutusana Turongraung

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration**

Department of Educational Administration

Graduate School

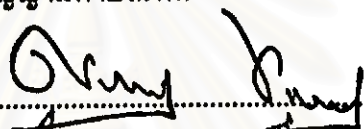
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-089-3

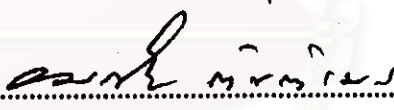
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ
ข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
เขตการศึกษา 5
โดย นายสุทัศน์ ตุงศ์เรือง
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภาวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

สถาบันวิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ด้วยกระดาษพิมพ์ดีดของวิทยาลัยเกษตรกรรมในกรอบสี่เหลี่ยมที่เพียงแผ่นเดียว

สุทัศน์ ตูรงค์เรือง : การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ
ข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 5
(A STUDY OF FACTORS AFFECTING JOB SATISFACTION OF ORDINARY
CIVIL SERVANTS IN THE OFFICE OF DISTRICT PRIMARY EDUCATION,
EDUCATIONAL REGION FIVE) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร.อมรชัย ตันติเมธ, 147 หน้า.
ISBN 974-638-089-3.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และปัจจัยที่
ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 5 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 458 ฉบับ ไปยังข้าราชการ
พลเรือนสามัญ ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 5 ได้รับแบบสอบถามคืนและ
สามารถวิเคราะห์ได้จำนวน 440 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.07 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการหา
ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นชั้น ๆ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 5 อยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนสามัญ
ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 5 คือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
และการได้รับการยอมรับนับถือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา บริหารการศึกษา.....
ปีการศึกษา 2540.....

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3972138527, MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD: FACTORS / SATISFACTION / JOB / ORDINARY CIVIL SERVANTS /
THE OFFICE DISTRICT PRIMARY EDUCATION

SUTUSANA TURONGRAUNG : A STUDY OF FACTORS AFFECTING JOB
SATISFACTION OF ORDINARY CIVIL SERVANTS IN THE OFFICE OF
DISTRICT PRIMARY EDUCATION, EDUCATIONAL REGION FIVE.
THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.AMONCHAI TATIMEDH, Ph.D. 147 pp.
ISBN 974-638-089-3.

The purpose of this research was to study the level of job satisfaction and factors affecting job satisfaction of ordinary civil servants in the office of district primary education, educational region five. A set of questionnaires was constructed, and 458 copies were sent to ordinary civil servants in the office of district primary education, educational region five. Four hundred and forty copies of them (96.07%) were returned. The data were analyzed by the statistic package for social science version X and presented in items of percentage, arithmetic means, pearson correlation coefficients and stepwise multiple regression analysis.

The results of this research were as follows:

1. The job satisfaction of ordinary civil servants in the offices of district primary education, educational region five was at the moderate level.
2. Factors affecting job satisfaction of ordinary civil servants in the office of district primary education, educational region five were job pattern and recognition.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา..... 2540

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้แนวคิด คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และให้กำลังใจตลอดเวลา รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ เอกชัย กีสขพันธ์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ กรรมการ ในการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาอนุเคราะห์ แก้ไข แนะนำ แบบสอบถามที่ใช้เป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา กุปรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุกนชทรัพย์ และขอขอบคุณข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 5 ทุกท่าน ซึ่งให้ความกรุณาอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนภาคบริหารการศึกษา และคณะครูอาจารย์ทุก ท่านที่สั่งสอน ให้การศึกษาแก่ผู้วิจัย ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ประกาศนียบัตรวิชา การศึกษา การศึกษามัธยมศึกษา จนสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณสนธิ คุณจรรยา ภิรมเมือง ที่ให้ความเอื้ออาทร อนุเคราะห์ เอาใจใส่ สนับสนุนขณะที่ศึกษา และจัดทำวิทยานิพนธ์ มาโดยตลอด และขอขอบคุณ คุณสุมาลี นิกรธา คุณทัศนีย์ ถาวรศิริขจร ที่กรุณาช่วยจัดพิมพ์ต้นฉบับ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา พี่ ๆ น้อง ๆ และหลาน ๆ โดยเฉพาะ ภรรยา และบุตร ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยนี้ด้วยส่วนหนึ่ง

สุทัศน์ ตูรงค์เรือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญแผนภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทที่.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมุติฐานในการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	11
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	36
โครงสร้างการบริหารงานและขอบข่ายงานของ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ.....	53
หน้าที่ความรับผิดชอบของข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	66
สมมุติฐานของการวิจัย.....	66
ประชากรในการวิจัย.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	70
4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	73
ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	75
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน.....	77
5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	91
สรุปผลการวิจัย.....	92
อภิปรายผลการวิจัย.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	104
รายการอ้างอิง.....	110
ภาคผนวก.....	116
ภาคผนวก ก	117
ภาคผนวก ข	124
ภาคผนวก ค	143
ประวัติผู้วิจัย.....	147

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสถานภาพของข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 5.....	73
2. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 5.....	75
3. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ.....	77
4. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน ด้านความสำเร็จในการทำงาน.....	79
5. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ.....	80
6. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบ.....	82
7. แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้า.....	83
8. ค่าเฉลี่ยรวม (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรตาม) และปัจจัยความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (ตัวแปรอิสระ) ของข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 5.....	85
9. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับตัวแปรอิสระ (X) และระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเองของ ข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 5.....	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
10. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย และค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าตัวแปร.....	89
11. แสดงค่าสถิติของกลุ่มตัวแปรอิสระที่ได้รับการคัดเลือก ให้เข้าอยู่ในสมการถดถอย.....	90

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความจำเป็น-ความต้องการ-ความพอใจ.....	14
2. แสดงลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์.....	16
3. แสดงความคิดเกี่ยวกับความพอใจ-ไม่พอใจ.....	20
4. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์จิตใจของ Maslow และ Herzberg...	21
5. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีของ Herzberg และ Maslow.....	22
6. แสดงเปรียบเทียบแนวคิดความต้องการของ Maslow และ Alderfer.....	26
7. แสดงการเปรียบเทียบความต้องการของมนุษย์จากทฤษฎีจิตใจของ Maslow , Alderfer , McClelland , Herzberg.....	27
8. แสดงทฤษฎีความคาดหวังของมุลเหตุแรงจูงใจ.....	30
9. แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของทฤษฎีความคาดหวัง.....	31
10. แสดงการเปรียบเทียบความเสมอภาค.....	35
11. แสดงโครงสร้างการบริหารงานสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ.....	54

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย